

Virikeaineistoa kunnille

Pyöräpysäköinnin kehittäminen

PYÖRÄILYKUNTIEN VERKOSTO

Saatteeksi

- Virikeaineistoa käyttäessäsi, muista hyödyntää Väyläviraston vuonna 2020 julkaisemaa [Pyöräliikenteen suunnitteluohjetta](#) (Väyläviraston ohjeita 18/2020).
- Pyöräpysäköinti alkaa sivulta 191.
- Kaikki kuvat, joissa ei ole lähdemerkintää, ovat Pyöräilykuntien verkoston kuvia.
- Lisätietoja:
www.poljin.fi tai info@poljin.fi

Peruskysymyksiä

- Onko kunnan rakennusjärjestyksessä tai kaavoissa velvoite/normi pyöräpysäköinnin järjestämiseen?
- Onko ajantasainen pyöräpysäköintisuunnitelma tai vastaava?
- Pyöräpysäköintipaikkojen datan hallinta ja kuinka sitä hyödynnetään?
- Pysäköintipaikkojen määrä: onko pysäköintikapasiteettia riittävästi?
- Vastaako pysäköinnin laatu käyttötarkoitustaan?
- Pysäköinnin sijainti: onko oikein sijoitettu ja löytääkö sen helposti?
- Pysäköinnin integrointi joukkoliikenteen pysäkeillä: toteutuuko?

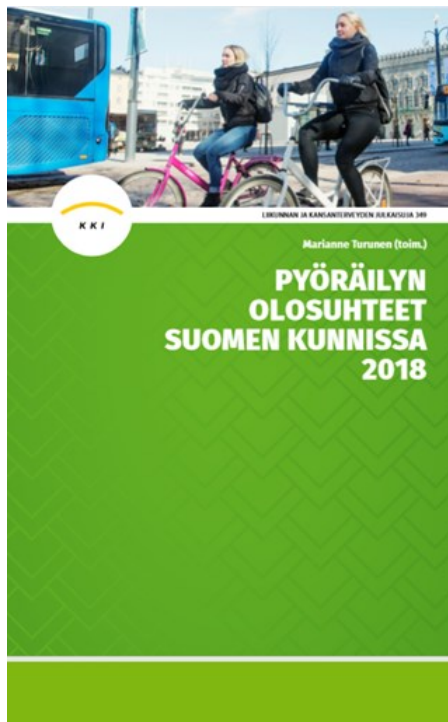
Laadukas toteutus

- Kapasiteetti riittävä ja käyttöaste sopiva (ei yli 100 %)
- Kaikki pyörät on pysäköity telineisiin
- Runkolukitus: lyhyt- ja pitkäaikainen pysäköinti
- Telineiden käytettävyys ja kunto
- Koneellinen kunnossapito mahdollista
- Erillinen paikka erikoispyörille (esim. laatikkopyörä, peräkärry)
- Pysäköinti on valaistu
- Latausmahdollisuus sähköpyörille
- Lisävaruste (esim. pumppu, huoltoteline, valvontakamera)
- Onko pysäköinti oikein sijoitettu ja onko pysäköinnin löytäminen helppoa?
- Pysäköinti näkyvällä paikalla tai hyvin opastettu
- Kohteeseen on (sujuva) pyöräily-yhteys

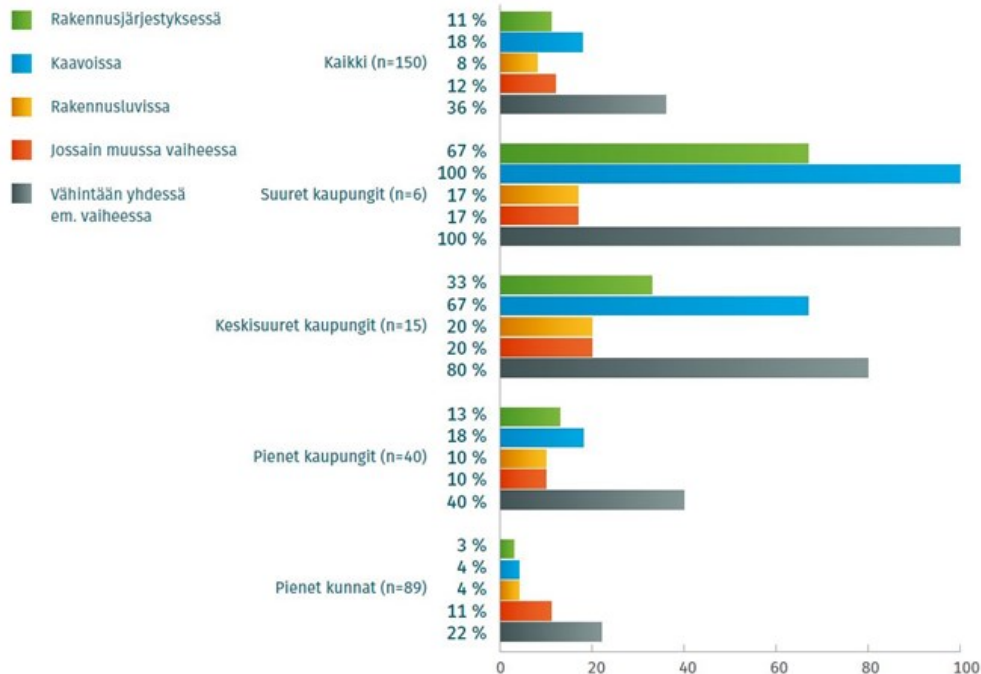
Seurantatietoa kuntien tilanteesta

Lähde: [Pyöräilyn olosuhteet Suomen kunnissa 2018](#), LIKES / KKI, Pyöräilykuntien verkosto, Kuntaliitto

Onko kunnassa velvoite tai normi?

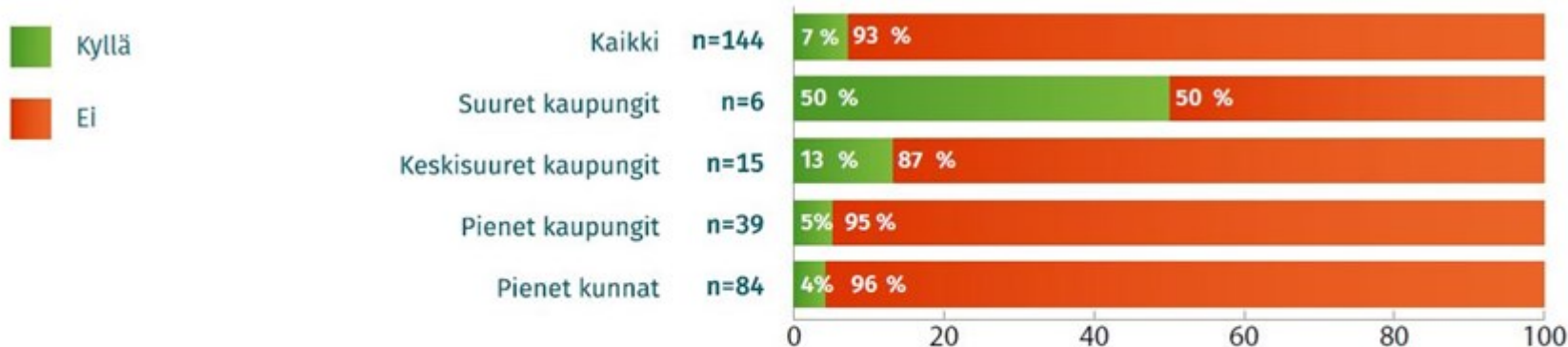

KUVIO 10. Onko kunnalla velvoite/normi pyöräpysäköinnin järjestämiseen rakennusjärjestyksessä, kaavoissa, rakennusluvissa tai jossain muussa vaiheessa.

Lähde: [Pyöräilyn olosuhteet Suomen kunnissa 2018](#), LIKES / KKI, Pyöräilykuntien verkosto, Kuntaliitto

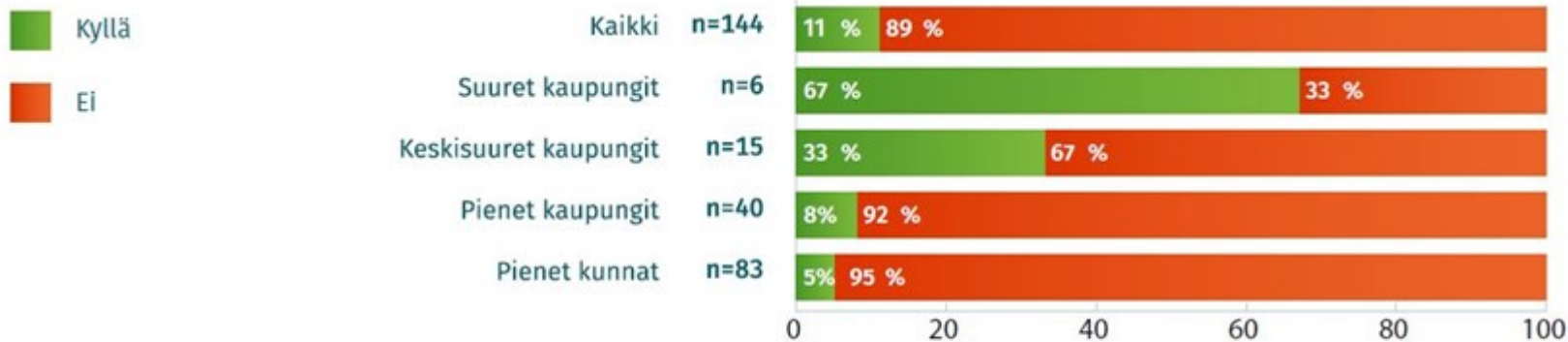
Käyttöasteen seuranta

KUVIO 11. Seurataanko kunnassanne pyöräpysäköinnin käyttöastetta säännöllisesti.

Laadun arviointi

KUVIO 12. Arvioidaanko kunnassanne pyöräpysäköinnin laatua säännöllisesti.

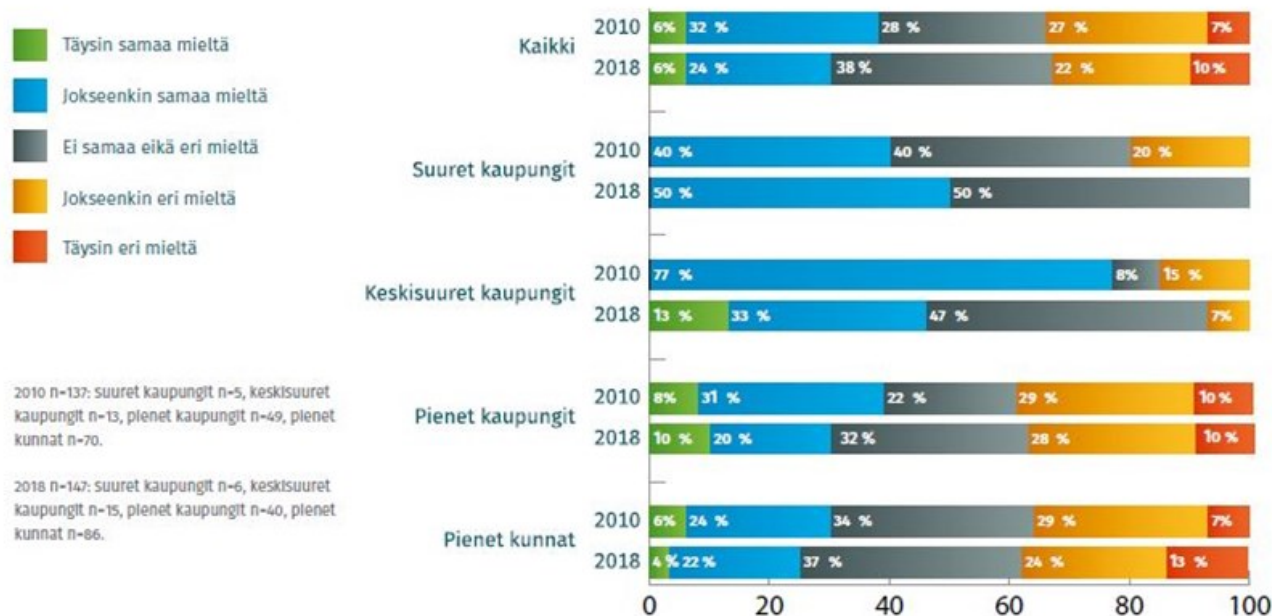
Suunnittelun ja suunnitelmien taso

- **Onko kunnalla ajantasainen pyöräpysäköintisuunnitelma?**
- **Suppealla suunnitelmalla** tarkoitetaan kevyesti toteutettua kartoitusta pyöräpysäköinnin tavoitteista, joka sisältää yksittäisten kohteiden parannussuunnitelmia.
- **Melko laajalla suunnitelmalla** tarkoitetaan suunnitelmaa, jossa on monipuolisesti toimenpiteitä sekä strategisella tasolla että yksittäisiä kohteita.
- **Laajalla suunnitelmalla** tarkoitetaan suunnitelmaa, jossa on monipuolisesti toimenpiteitä sekä strategisella tasolla että yksittäisiä kohteita ja joka sisältää myös kunnan tarpeisiin sovitettun pyöräpysäköinnin suunnitteluohjeen

Pyöräpysäköinnin huomiointi kunnan suunnittelukäytännöissä

KUVIO 31. Väittämä 4: Kunnan suunnittelukäytännöissä kiinnitetään huomiota polkupyörien pysäköintipaikkojen riittävään tarjontaan, vuodet 2010 ja 2018.

Joensuu, tori

Joensuu, Kauppakatu

- + oikein sijoitettu
- + katettu
- + oikea mitoitus (60 cm väli)
- + runkolukitus mahdollinen
- + laadukas pyöräily-yhteys

- kapasiteetti ei aina riitä
- tila ympärillä vähän ahdas
- tavarapyöriä ei ole huomioitu

Joensuu, Kauppakatu

- + oikein sijoitettu
- + katettu
- + oikea mitoitus (60 cm väli)
- + runkolukitus mahdollinen
- + laadukas pyöräily-yhteys

- kapasiteetti ei aina riitä
- tila ympärillä vähän ahdas
- tavarapyöriä ei ole huomioitu

Joensuu, tori

Katettua pyöräpysäköintitilaa Joensuun keskustassa. Paikkoja torilla useille sadoille pyörille. Toteutus: Cyklos

PYÖRÄILYKUNTIEN VERKOSTO

Joensuu, asema

PYÖRÄILYKUNTIEN VERKOSTO

Joensuu, kadunvarsipysäköinti

Esimerkki eturengastelineestä, jossa runkolukituksen mahdollistava “kaariaisa”.

PYÖRÄILYKUNTIEN VERKOSTO

Joensuu, Kylmäojan koulu

Katettua tilaa runsaasti, ei silti ihan riitä kovimman kysynnän aikaan.

PYÖRÄILYKUNTIEN VERKOSTO

Pyöräpysäköinnin toteutus, Vantaa

- Tikkurilan aseman eteläiseen alikulkuun avattiin 7.6.2018 polkupyörien pysäköintihalli, laatuaan ensimmäinen Suomessa.
- toimisto- ja liikekeskus Dixin toisen vaiheen rakentamisen aikaan remontoitiin aseman eteläinen alikulku
- Kokonaiskustannukset 2,2 M €
- pyörähalli 0,3 M €, josta telineet 50 000€
- pyöräpaikkoja 164, Falcon 2-kerrostelineet
- Käyttöaste ollut noin 50 %
- puolilämpimään tilaan HSL:n matkakortilla klo 5.00-23.00
- tallentava kameravalvonta
- Tikkurilan asemalla noin 900 pyöräpaikkaa

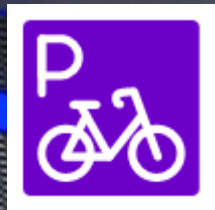
Vantaa – Tikkurilan pyöräpysäköintihalli

Vantaa – Tikkurilan pyöräpysäköintihalli

Vantaa – alikulku Tikkurilan pyöräpysäköintihalliin

Tikkurilan asemanseudun kadunvarsipysäköinti

Liityntäpysäköinti ja liikenneverkko

*Dian lähde: Jyväskylän pyöräilyn edistämishjelma, Jyväskylän kaupunki,
Keski-Suomen ELY-keskus, Timo Perälä / Navico Oy 2015.*

PYÖRÄILYVYÖHYKKEET

P + M

Helsinki, Kalasatama

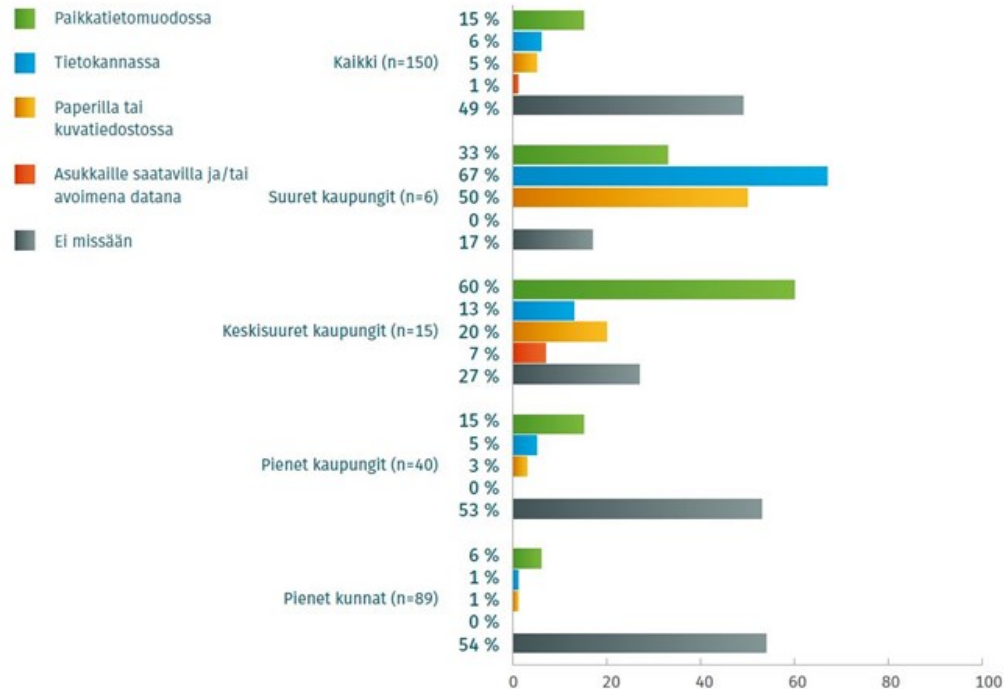
Metrosaseman liityntäpysäköinti, toimii HSL:n matkakortilla ja sovelluksella.

PYÖRÄILYKUNTIEN VERKOSTO

Tiedot pyöräpysäköintipaikoista

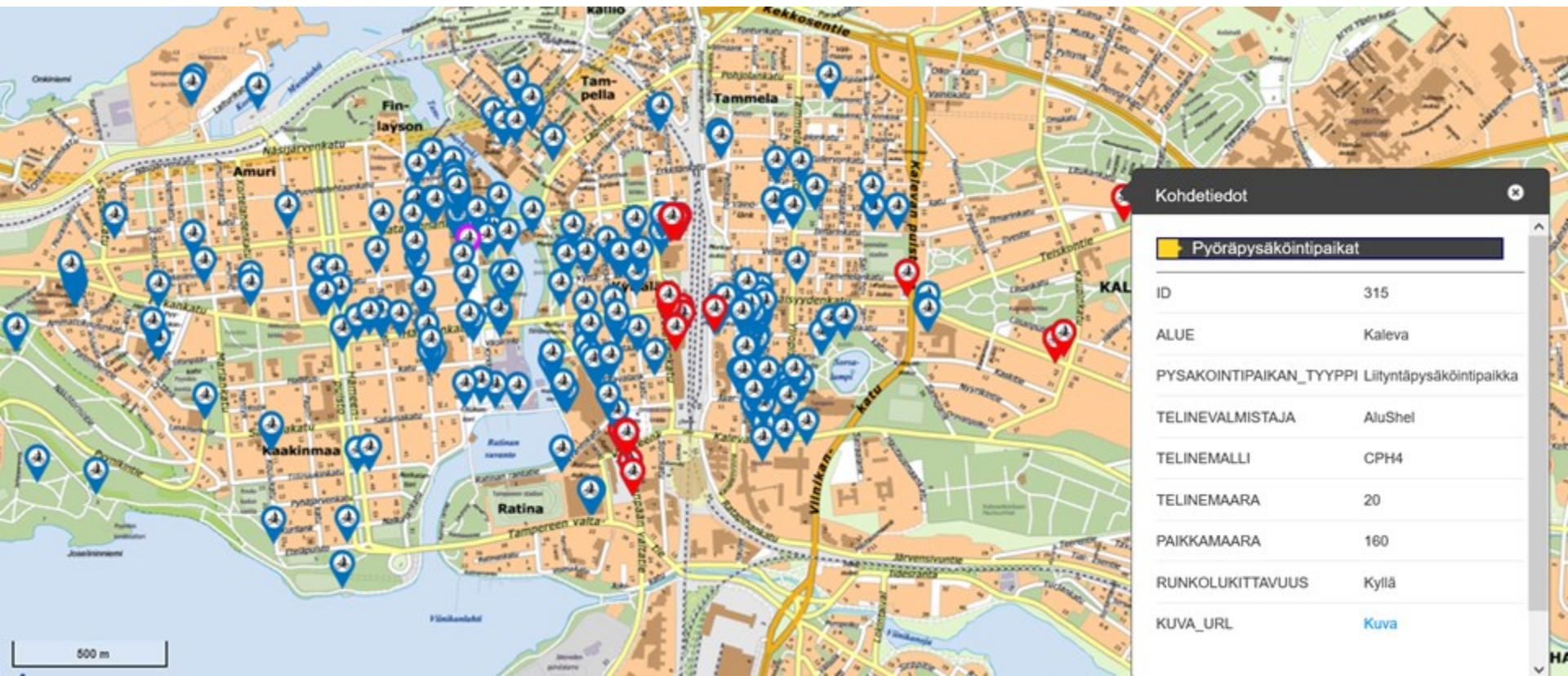

KUVIO 13. Onko kunnalla tiedot pyöräpysäköintipaikoista paikkatietomuodossa, tietokannassa, paperilla tai kuvatiedostossa, asukkaille saatavilla ja/tai avoimena datana vai ei missään.

Tampereen pyöräpysäköintipaikat

Ajantasainen avoin data kaikkien saatavilla (esim. sovellusten kehittäjät)

Miksi on panostettava runkolukitukseen?

Kuva: Risto Viitanen / Velogi

“Hyvä lukkokaan ei auta, jos sitä ei käytä oikein ja teline ei ole suunniteltu runkolukitukseen.”

– Risto Viitanen / Velogi

Runkolukitukseen
suunniteltu teline ohjaa
käyttäjää lukitsemaan
pyörän rungosta.

U-lukolla rungosta
lukittuna pyörä on
turvassa varkailta.

Samalla pyörä pysyy
pystyssä ja vanteet
ehjinä.

Helsinki, kadunvarsipysäköinti

Esimerkki eturengastelineestä, jossa runkolukituksen mahdollistava "kaariaisa".

Turku, Kupittaaan asema

Kupittaaan aseman kapasiteetti on usein käytössä yli 100%.

PYÖRÄILYKUNTIEN VERKOSTO

Nokia, aseman liityntäpysäköinti

PYÖRÄILYKUNTIEN VERKOSTO

Raisio, kaupungintalon pyöräparkki

Telineet vasta tulossa asennukseen 2022.

PYÖRÄILYKUNTIEN VERKOSTO

2-kerroksinen pyöräteline

- **2-kerroksinen pyöräteline**
- Jos tilan korkeus mahdollistaa, on 2-kerroksinen pyöräteline tilatehokkain ratkaisu.
- Runkolukitus integroitu telineeseen, modulaariset ja yhteensovittettavat telineet.
- Pyörän nostaminen tapahtuu hydraulisen nostimen avulla.
- Tilan suosituskorkeus: 2,55 – 2,75 m.

Espoo, Leppävaaran asema

Leppävaaran aseman suosittu liityntäpysäköinti, jossa osa toteutettu kaksikerrostelineillä.

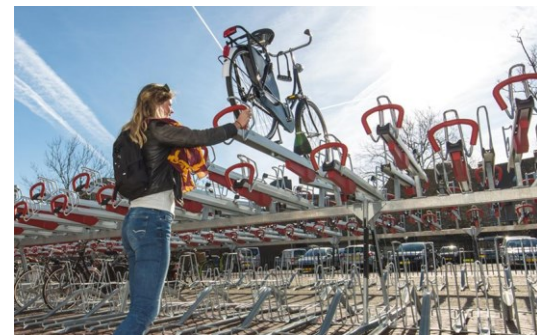

PYÖRÄILYKUNTIEN VERKOSTO

2-kerroksisia pyörätelineitä Helsingin Kaupunkiympäristön toimialan tiloissa (Työpajankatu 8, Helsinki).

2-kerroksisia pyörätelineitä Tikkurilan matkakeskuksessa (Ratatie 11, Vantaa).
Tilaa useille sadoille pyöriille.

2-kerrosteline toimii
hydraulisesti.

Pysäköintikeskukset

Matkakeskuksen pyöräpysäköintilaitos

Nijmegen, Alankomaat

Ruotsi, Malmön aseman pysäköintilaitos

Kuvat: Minna Raatikka

Tilojen selkeä merkintä

Itäkeskus, Helsinki

EASTON
HELSINKI

SUBWAY

FAFA'S

PERUSTERVEYS

Musti
ja Mirri

CoorStation

JUNGL

PICNIC

VILLA NEPAL

SEVEN

Itäkeskus, Eastonin kauppakeskus, Helsinki

Merkinnät ovat selkeitä ja näkyviä sekä ulkona että sisällä.

Harjaluiska portaissa ja rampeissa

Portaiden ja ramppien yhteyteen asennettava harjaluiska tunnetaan englanniksi nimellä "Gutter Brush".

Harjaluiska voidaan toteuttaa portaisiin jälkiasennuksena.

Portaita parempi vaihtoehto on tietysti toteutus loivana ramppina, jonka edellytys on asian pohtiminen riittävän aikaisessa vaiheessa suunnitteluprosessia.

Oheispalvelut: pumppu, teline ja työkalut

- Pieni lisäinvestointi, mutta huomattavan hyödyllinen.
- Monella ei ole omaa kunnollista pumppua, työkaluja tai varsinkaan huoltotelinettä.
- Työkalut pysyvät kiinni telineessä ja ovat tarjolla silloin, kun niille on tarvetta.

